

NAKNADA ŠTETE ZAPOSLENICIMA

1. Tokarski stroj s ugrađenom tračnom pilom u pokretu smatra se opasnom stvari, pa poslodavac odgovara za štetu nastalu zbog djelovanja stroja prema načelu uzročne (kauzalne) odgovornosti.

Iz obrazloženja: Tužiteljica je pretrpjela nesreću na poslu 22. studenog 1982. na taj način da ju je ozlijedila tračna pila, pokidavši joj krvne žile i živce u predjelu zgloba desne ruke. Utvrđujući pravnu osnovu odgovornosti za štetu prvostupanjski sud je saslušao svjedoke R.S., K.M. i L.V. i na osnovi pravilne ocjene njihovih iskaza na nedvojbeni način je utvrđeno da je tužiteljica radila na malom tokarskom stroju za raspilavanje vijaka, na kojem je bila ugrađena nezaštićena tračna pila s velikim brojem okretaja u minuti te da zaštitne rukavice ne mogu radnika zaštititi od ozljede i da je velika mogućnost za nastanak ozljeda pri radu na takvom stroju.

Na osnovi toga prvostupanjski sud je pravilno zaključio da se tužiteljica ozlijedila prilikom redovnog obavljanja svojih poslova i radnih zadataka i da je uzrok ozljede tračna pila kao opasna stvar koja nije bila zaštićena.

(Odluka Suda udruženog rada Hrvatske, br. SŽ-5460/85. od 6.1.1986.).

2. Ocijenjeno je da je radnik koji je samoinicijativno radio na skeli, protivno rasporedu poslova dobivenom od neposrednog rukovoditelja i unatoč tome da zbog zdravstvenih

razloga nije sposoban za rad na visini, kriv za štetu koja mu je nastala padom sa skele.

Iz obrazloženja: Na tako utvrđeno činjenično stanje niži su sudovi pravilno primijenili materijalno pravo kad su ocijenili da je štetni događaj nastao isključivo krivnjom M. M. kao radnika tuženika. Ovo iz razloga, jer je tuženik samoinicijativno, protivno rasporedu poslova dobivenom od neposrednog rukovoditelja i unatoč tome da zbog zdravstvenih razloga nije sposoban za rad na visini, u odsutnosti neposrednog rukovoditelja, napravio improviziranu - nepropisnu skelu na koju se popeo, a zatim s nje pao, sam kriv za štetu koja mu je tom prilikom nastala.

Naime, ni ovaj sud ne nalazi, kao što su to pravilno ocijenili i niži sudovi, nikakvih propusta tuženika zbog kojih bi postojala njegova odgovornost za štetu. Kako prema odredbi čl. 6. Zakona o zaštiti na radu (N.N., br. 19/83.), koji je bio na snazi u vrijeme nastanka štetnog događaja, poduzeće odgovara za štetu nastalu radniku zbog ozljede ili profesionalne bolesti ako ne dokaže da je šteta nastala iz razloga koji ga oslobađaju od odgovornosti (viša sila, radnja ili djelovanje treće osobe i krivnja radnika), to se tuženica u ovoj pravnoj stvari oslobađa od odgovornosti za štetu.

(Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev. 502/1993. od 2.2.1994.).

3. Ocijenjeno je da činjenica da je ozljeda radnika (pucanje mišića noge prilikom ustajanja

sa stolice) nastala na radnome mjestu nije dostatna za zaključak da je riječ o ozljedi na radu i u vezi s radom, već je nužno da postoji uzročno-posljedična veza između ozljede i procesa rada.

Iz obrazloženja: Utvrđeno je u postupku da je mišić lijeve noge puknuo, zbog koje tjelesne ozljede tužitelj potražuje naknadu štete, u radno vrijeme i na radnome mjestu kada je tužitelj ustao sa stolice. Utvrđeno je, također, da je za puknuće mišića nužno ozljeđivanje manjeg ili većeg intenziteta, a čak i banalna ozljeda ili banalan napor, kao što je dizanje sa stolca, mogu prouzročiti navedenu tjelesnu ozljedu.

Sporno je pravno pitanje da li je navedena ozljeda, iako je nastala u radno vrijeme, ima obilježje ozljede na radu, odnosno u svezi s radom, koja je pretpostavka ujedno i nužna za utemeljenje odštetne odgovornosti tuženika u ovome slučaju.

Da bi se moglo govoriti o šteti na radu, odnosno u svezi s radom, potrebno je da postoji uzročno-posljedična veza između tjelesne ozljede - ovdje puknuća mišića i djelatnosti 340 Sigurnost

38 (4) 339-340 (1996) tužene. Dakle, da je šteta posljedica utjecaja tehnološkog procesa, odnosno da je posljedica propusta zaštite na radu kao sastavnog dijela organizacije rada i izvedbe radnog procesa, koju je zaštitu dužna provesti tužena (čl. 2. u svezi sa čl. 6. Zakona o zaštiti na radu-N.N., br. 19/83.).

U ovome slučaju gdje se sveza između ozljede i procesa rada nalazi samo u činjenici da je ona nastala na radnome mjestu nije i dostatna za zaključak da je riječ o ozljedi na radu, odnosno u svezi s radom.

Nije osnovan prigovor tužitelja da mu tuženik odgovara za štetu sve da je i navedena ozljeda slučajna. Ovo zato jer pretpostavka odgovornosti za slučajno nastale štete je postojanje uzročne odgovornosti tuženika. Kako obvezno-pravni odnos iz odgovornosti za štetu između stranaka uopće nije nastao zbog pomanjkanja uzročne veze, to nema temelja niti za zaključak o postojanju bilo kakve odgovornosti za naknadu utužene štete.

(Vrhovni sud Republike Hrvatske, Rev. 2324/1993. od 20.1.1994.).

Peter Šribar, dipl. iur.

Ministarstvo rada i socijalne skrbi RH, Zagreb